

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jarosław Sobutka

Ławnik SN Stanisław Lesień

Protokolant Marta Brzezińska

w sprawie prokuratora Prokuratury Okręgowej we W. – T. F. po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu w dniu 17 grudnia 2020 r. zażalenia obrońcy T. F. na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z 28 lutego 2020 r. o sygn. akt PK I SD [...]2019, w przedmiocie nieuwzględnienia wniosku o przekazanie sprawy według właściwości rzeczowej Sądowi Najwyższemu – Izbie Dyscyplinarnej,

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem Prokuratora Okręgowego we W. z 14 października 2019 r. – sygn. akt PO V WO (...)2019 zawiesił w czynnościach służbowych podległego mu prokuratora T. F., w związku z popełnieniem przez niego przestępstwa z art. 178 a § 1 k.k.

Na powyższe postanowienie w dniu 23 października 2019 r. odwołanie złożył pełnomocnik prokuratora – adw. M. S.-H. Jednocześnie w toku posiedzenia w dniu 20 lutego 2020 r. w przedmiocie rozpoznania tego odwołania, zawnioskował o zbadanie z urzędu właściwości rzeczowej Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym do rozpoznania sprawy, w kontekście zmiany treści art. 145 § 1

ustawy – Prawo o prokuraturze oraz art. 27 § 1 i 3 ustawy o Sądzie Najwyższym, która weszła w życie z dniem 4 marca 2020 r.

Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym postanowieniem z 28 lutego 2020 r. stwierdził, iż jest właściwy do rozpoznania przedmiotowego odwołania od postanowienia Prokuratora Okręgowego we W. z 14 października 2019 r., w konsekwencji rozpoznał je merytorycznie, utrzymując zaskarżone postanowienie w mocy.

Postanowienie w przedmiocie właściwości zaskarżone zostało przez pełnomocnika prokuratora, który w dniu 28 lutego 2020 r. skierował do Sądu Najwyższego zażalenie, kwestionujące właściwość rzeczową Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym do rozpoznania środka odwoławczego w sprawie, której przedmiotem jest delikt dyscyplinarny stanowiący przestępstwo umyślne, przy czym zarzut naruszenia właściwości rzeczowej oparto o treść art. 438 pkt 2 k.p.k. wskazując w tym kontekście na obrazę art. 145 § 1 pkt 2 ustawy – Prawo o prokuraturze oraz art. 35 § 3 k.p.k. W szczególności zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

1. obrazę przepisu art. 94 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze, polegającą na niepodaniu – wbrew dyspozycji tego przepisu – podstawy prawnej rozstrzygnięcia, która to obraza mogła mieć wpływ na treść postanowienia, ponieważ Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym nie wskazał podstawy prawnej swej właściwości dla rozpoznania odwołania,
2. obrazę przepisu art. 145 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze, polegającą na jego niezastosowaniu i stwierdzeniu swej niewłaściwości mimo, że sprawa z odwołania od decyzji przełożonego dyscyplinarnego o zawieszeniu prokuratora w czynnościach, wydanej na podstawie przepisów art. 150 § 1 i 2 tej ustawy jest sprawą rozpoznawaną w drugiej instancji, a więc należy do właściwości Sądu Najwyższego.

Na podstawie tak skonstruowanych zarzutów, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i stwierdzenie niewłaściwości Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym.

Postanowieniem Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z 7 kwietnia 2020 r. – sygn. (...), kolejny raz przedłużone zostało zawieszenie w czynnościach służbowych T. F..

W dniu 20 kwietnia 2020 r. od tego postanowienia odwołanie złożył wspomniany pełnomocnik, ponawiając w tym środku zaskarżenia zarzut naruszenia właściwości rzeczowej oparto o treść art. 438 pkt 2 k.p.k. wskazując w tym kontekście na obrazę art. 145 § 1 pkt 2 ustawy – Prawo o prokuraturze oraz art. 35 § 3 k.p.k., pozostający również wyłącznym przedmiotem zażalenia z dnia 28 lutego 2020 r. Skarżący wniósł o stwierdzenie niewłaściwości Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym i przekazanie sprawy do rozpoznania według właściwości Sądowi Najwyższemu.

W związku z powyższym postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2020 r. – sygn. DO (...), swoim zakresem objęło również kwestię właściwości rzeczowej do rozstrzygania przez sąd korporacyjny środków odwoławczych w tego rodzaju postępowaniach incydentalnych. Ponieważ w toku wszczętego w dniu 19 lutego 2020 r. postępowania dyscyplinarnego o sygn. RP III RD [...].2019, stosowny zarzut przedstawiono prokuratorowi T. F. dopiero w dniu 22 czerwca 2020 r. postanowieniem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego dla [...] okręgu regionalnego, Sąd Najwyższy uznał, iż in concreto właściwość ta nie mogła zostać skutecznie zakwestionowana. Zatem dopiero zaskarżenie wydania przez sąd korporacyjny postanowienia w przedmiocie przedłużenia zawieszenia, zastosowanego w trybie art. 150 § 1 i 2 ustawy – Prawo o prokuraturze, po tej dacie można rozważać w kontekście ewentualnego uchybienia i jego procesowych skutków. Zatem z tego powodu zarzut dotyczący obrazy art. 35 § 3 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy - Prawo o prokuraturze, uznany został za niezasadny. Tym

samym kwestia właściwości rzeczowej została w niniejszym postępowaniu rozstrzygnięta prawomocnie.

W tym stanie rzeczy, ponieważ treść zarzutów podniesionych w zażaleniu z dnia 28 lutego 2020 r. jest tożsama z tymi zawartymi w odwołaniu z dnia 20 kwietnia 2020 r. i dotyczą tego samego stanu faktycznego i prawnego, ponowne ich rozpoznanie jest bezprzedmiotowe. Rozstrzygnięcie zagadnienia zawarte w postanowieniu Sądu Najwyższego z 9 lipca 2020 r. – sygn. DO (...), ma bowiem charakter definitywny na rozważanym etapie postępowania dyscyplinarnego.

Podnieść należy, iż przywołane stanowisko Sądu Najwyższego nie stoi w sprzeczności z tym zaprezentowanym w uchwale Sądu Najwyższego z 23 grudnia 2019 r. w sprawie o sygn. DSS (...), gdzie w analogicznej sytuacji przyjęto, iż Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego, w zakresie przewinień dyscyplinarnych wyczerpujących znamiona umyślnych przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego lub umyślnych przestępstw skarbowych lub sprawach, w których Sąd Najwyższy zwrócił się z wnioskiem o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej wraz z wytknięciem uchybienia, jest właściwa zarówno do rozstrzygnięcia kwestii odpowiedzialności za przewinienie dyscyplinarne, jak i spraw incydentalnych, które powstaną w toku postępowania prowadzonego także przez rzecznika dyscyplinarnego.

W sprawach z kolei, o których mowa w art. 110 § 1 pkt 1 lit. a, właściwość sądu dyscyplinarnego przy sądzie apelacyjnym obejmować będzie sprawy dotyczące rozstrzygnięcia kwestii odpowiedzialności za pozostałe przewinienia dyscyplinarne, jak i wyniki w toku postępowania sprawy incydentalne (LEX 2781813).

Na marginesie zauważyć należy dodatkowo, iż trafnym jest stanowisko, iż ewentualne naruszenie właściwości w powyższym aspekcie stanowi względną przyczynę odwoławczą, wskazaną w art. 438 pkt 2 k.p.k., a nie bezwzględną przyczynę, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 2 albo 3 k.p.k., gdyż Sąd Najwyższy nie

jest związany z sądami korporacyjnymi relacjami ani nadrzędności, ani szczególności. Oczywistą tego konsekwencją jest konieczność każdorazowego wykazania możliwości wpływu naruszenia właściwości rzeczowej na treści orzeczenia. Analizując stan sprawy dotyczącej popełnienia przez prokuratora przewinienia dyscyplinarnego wyczerpującego znamiona przestępstwa umyślnego z art. 178 § 1 § k.k., w kontekście wniosku o przekazanie sprawy do rozpoznania według właściwości Sądowi Najwyższemu, wpływu takiego nie sposób dostrzec. Ukształtowana wieloletnia jednolita praktyka orzecznicza w kwestii oceny zasadności stosowania przy tego rodzaju deliktach dyscyplinarnych zawieszenia w czynnościach służbowych sędziów i prokuratorów, prowadzi do uzasadnionego przekonania, iż irrelevantnym jest który z konkurujących pierwszoinstancyjnych sądów dyscyplinarnych w tym przedmiocie będzie orzekał. Decyzja w przedmiocie zasadności zastosowania kwestionowanego środka służbowego oddziaływania w realiach tej sprawy, nie mogła być inna, z przyczyn podanych w uzasadnieniach odnoszących się tego przedmiotu postanowień.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy zważył jak na wstępie.